

TIESU EKSPERTU PADOME

Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67517734

e-pasts: tiesueksperti@ta.gov.lv

Rīgā

Tiesu ekspertu kandidātu apmācības programma

Rokraksta un paraksta izpēte (specialitātes kods 22.01)

(Apmācības programma - 2400 akadēmiskās stundas (1 akadēmiskā stunda – 45 min.))

Nr.p.k.	Tēmas nosaukums	Ilgums (akad. stundas)	Obligāti veicamo mācību ekspertižu eksperta atzinumu skaits	Recenzējamo mācību ekspertižu eksperta atzinumu skaits
1.	1.1. Rokraksta ekspertīzes jēdziens, ekspertīzes objekti 1.2. Rokraksta veidošanās likumsakarības	50		
2.	Rokraksta ekspertīzes uzdevumi, to klasifikācija: 2.1. Identifikācija (grupas piederība, individuālā identifikācija) 2.2. Pēc objektu veida (ieraksti, paraksti, teksts) 2.3. Pēc apjoma (liels, vidējs, mazs, mazinformatīvs) 2.4. Pēc izpildīšanas apstākļiem	100		
3.	Rokraksta ekspertīzes izpētes objekta raksturojošās pazīmes (rakstāmmateriāla noteikšana)	40		
4.	Rokrakstu eksperta teorētisko iemaņu apgūšana: 4.1. Rokraksta veidi / klasifikācijas sistēma: - lielie sākuma burti - ātrraksts - drukāta veida burti - cipari - rakstības sistēma (alfabēts: latīņu, kīrilicas rakstu valoda) - paraksti 4.2. Rokraksta (parakstu) identificējošās	500		

	pazīmes – pazīmu sistematizācija: vispārējās un individuālās pazīmes to raksturojums, specifika, stabilitāte, variabilitāte 4.3. Ārejie faktori, kas ietekmē rokrakstu: - virsma, kustība, rakstītāja poza rakstot - redzamība un apgaismojums - rokas vadišana rakstot 4.4. Iekšējie faktori, kas ietekmē rokrakstu: - veselības stāvoklis un medikamenti - alkohols - psihotropās un narkotiskās vielas - vecums - stress			
5.	Rokrakstu un parakstu salīdzināšana un praktisko iemaņu apgūšana: 5.1. Salīdzināmie paraugi: - brīvie - nosacīti brīvie - eksperimentālie 5.2. Neizmainītu rokrakstu un parakstu izpēte 5.3. Līdzīgu rokrakstu izpēte 5.4. Atdarināšanas veidi: - atdarināšana pēc parauga - atdarināšana pēc atmiņas - atdarināšana pārvielkot (pret gaismu u.c.) 5.5. Rokraksta izmainīšana (pašviltojums, neierastā roka u.c.) 5.6. Diagnostiskie faktori 5.7. Liela apjoma materiālu (daudzobjektu) izpēte, objektu grupēšana	1160	50	
6.	Pazīmu novērtēšana un rezultātu interpretācija: 6.1. Sakritību un atšķirību nozīmīgums: - pazīmu sastopamības biežums - nejauša līdzība - izmainīšana 6.2. Secinājumu veidi, to veidošanās likumsakarības 6.3. Rezultātu izteikšana secinājumu skalā	500		
7.	Aparatūra un piederumi: 7.1. Stereomikroskopis, to veidi un darbības principi 7.2. Attēlu vizualizēšanas iekārtas un to programmas	50		
Kopā:		2400	50	5*

* ne mazāk kā 1 atzinums par tēmu, kas norādīta 5.2., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7. punktā.

Literatūra:

1. „Handwriting identification: Facts and Fundamentals”, NY, CRC Press, 1999.
2. „Forensic Handwriting identification”, London, Academic Press, 2000.
3. „Forensic Handwriting Identification. A Definitive Guide”, Reed C. Hayes, 2006.
4. „Methodological Aspects of Handwriting identification” H.Hardy and W.Fagel, Journal of Forensic Documents, 1995.
5. „Forensic Document Examination”, Jane A.Lewis, Academic Press, 2014.
6. “Forensic examination of signatures”, London, Academic Press, 2019.
7. “The Neuroscience of Handwriting”, CRC Press, 2012.
8. “The Scientific Science of Documents. Methods and techniques” Taylor & Francis, 1997.
9. “Advances in the Forensic Analysis and Dating of Writing Ink”, Charles C Thomas Publisher LTD, 2003.
10. „Судебно - почерковедческая экспертиза” Часть I, Москва, „Юридическая литература”, 1971.
11. „Судебно - почерковедческая экспертиза” Часть II, Москва, „Юридическая литература”, 1971.
12. „Неидентификационные исследования в почерковедческой экспертизе” Киев, МВД УССР, 1972.

Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja

M.Čentoricka

Apstiprināta 2021.gada 10.marta

Tiesu ekspertu padomes sēdē

protokols Nr.6